Ötvenéves mélyponton

Tavaly született a legkevesebb gyermek az elmúlt fél évszázadban

Több mint ötven éve nem volt annyira alacsony a születések száma Romániában, mint 2018-ban – derült ki az Országos Statisztikai Hivatal adataiból. Tavaly mindössze 188 755 gyermek született az országban, ennél alacsonyabb számot csak a Nicolae Ceaușescu kommunista pártelnök által elrendelt abortusztilalom előtt jegyeztek.

ISZLAI KATALIN

Nagyszerű látvány. Trécselő anyukák a kora tavaszi napsütésben

▲ FOTÓ: GÁBOS ALBIN

Elgondolkodtató adatokat közölt nemrég a születések számára vonatkozóan az Országos Statisztikai Hivatal: tavaly 188 755 gyermek jött világra az országban, ennél alacsonyabb számot azonban több mint ötven éve nem jegyeztek. A születések számának csökkenése Hargita és Maros megyében is jellemző.

Számottevő csökkenés

Mint a statisztikai hivatal adataira alapozó összeállításában az Edupedu.ro oktatási szakportál rámutatott, az újszülöttek száma az 1960-as évek eleje óta nem volt ilyen alacsony az országban. Ennek oka, hogy mivel Nicolae Ceaușescu megszállottan vágyott arra, hogy egy minél népesebb nemzet vezetője legyen, az 1966-ból származó 770-es számú abortusz- és fogamzásgátlás-tiltó rendelet bevezetésével kívánta elérni a születések számának növekedését Romániában. Elképzelése be is vált, a születésszabályozás következtében megszületett népes generációt pedig „dekrét-generációként" is emlegetik. A rendelet életbe lépésétől követően annak 1990-es megszüntetéséig évente átlagosan 360 ezer gyermek született az országban. Még 1990-ben is 314 746 újszülött jött világra, azóta azonban folyamatos csökkenést mutat a születések száma. Ennek fényében elmondható, hogy az 1960-as évek eleje óta nem született 190 ezernél kevesebb gyermek Romániában, egészen tavalyig. A 2018-as éves összesítésből azonban kiderült, hogy a tavaly született 188 755 gyermek azt mutatja: az elmúlt több mint 50 évben nem született ilyen kevés gyermek az országban. Ez alól még a 2011-es erőteljes hanyatlás is kivételt képez, abban a kritikusnak mondható évben ugyanis olyan szigorításokat vezettek be, mint a fizetéscsökkentés, a tömeges elbocsájtások, illetve a gyermeknevelési szabadságot, valamint a gyermeknevelési segélyt is érintették a szigorítások. Abban az évben azonban még így is 196 242 gyermek született az országban, ami közel 7500-al haladja meg a tavalyi adatokat. Az országos összeállítás kapcsán arra is kíváncsiak voltunk, hogyan alakult a születések száma Hargita és Maros megyében. Országos szinten egyébként 2017-ben 205 835 gyermek született, a tavalyi 188 755-nél pedig ez 17 080-al kevesebb. Hargita megyében tavalyelőtt 3121 újszülöttet jegyeztek, tavaly pedig 3093-at, így elmondható, hogy a különbség (28 gyermek) nem annyira jelentős. Maros megyében azonban valamennyivel magasabb az eltérés, hiszen ott 5796 gyermek jött világra 2017-ben, tavaly pedig 5524, tehát 272-el csökkent a születések száma. Kovászna megye esetében még nem teljes a kimutatás, a novemberi adatok szerint Háromszéken tavaly tizenegy hónap alatt 1949 újszülött jött a világra.

Kevesebb nő, kevesebb gyerek

A születések számának látványos csökkenését azonban nem szabad csak pusztán a számadatok szerint vizsgálni, legalábbis erre int Veres Valér szociológus, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem tanszékvezetője. Mint érdeklődésünkre kifejtette, összetett kérdésről van szó, illetve sok szempont befolyásolja az adatokat, mint például a szülőképes nők számának csökkenése vagy az elvándorlás. A szakember rámutatott, elsősorban azt kell megvizsgálni, kik azok, akik leginkább gyerekeket tudnak vállalni. Létezik ugyanis két olyan női korcsoport, akik kiemelten hozzájárulnak a születésekhez, tulajdonképpen ők hozzák világra a romániai gyerekek több mint 90 százalékát. Az egyik a 25-29 éves, a másik pedig a 30-34 éves korosztály. Utóbbi esetében viszonylag stabilan alakult az utóbbi években a nők száma, a 25-29 éves korosztály esetében azonban több mint tíz százalékkal csökkent a nők száma. Míg 2016-ban még 853 ezer 25-29 éves nő élt az országban, tavaly már csak 757 ezer. Érdekes továbbá az is, hogy főként a városon élő nők száma csappant meg az említett korcsoportban, ebben a kategóriában 20 százalékos csökkenést jegyeztek. A problémát súlyosbítja, hogy ők vannak többen, tehát több ebbe a korcsoportba tartozó nő él városon, mint vidéken. Összességében mindebből az vonható le a szociológus szerint, hogy azoknak a nőknek csökken leginkább a száma, akik a legtöbb gyermeket kellene szüljék. Ennek fényében pedig egyértelmű, hogy a kevesebb nő kevesebb gyereket tud vállalni, ezért csökken ennyire látványosan a születések száma.

Székelyföld sem kivétel

A jelenség egyébként Hargita megyében is jellemző, az itteni 25-29 éves nők száma esetében szintén körülbelül 10 százalékos csökkenés figyelhető meg: míg 2016-ban még 12 276 ilyen korú nő élt a megyében, tavaly már csak 11 023. Kovászna megyében még látványosabb a csökkenés: 2016-ban 8700 ilyen korú nő élt, tavaly már csak 7480. Kedvező azonban, hogy a 20-24 éves nők esetében egyelőre nem figyelhető meg ilyen mértékű csökkenés, tehát a következő években várhatóan nem fog még hangsúlyosabban csökkenni a születések száma, ugyanakkor azonban növekedni sem fog. Ennek másik oka az, hogy a statisztikai adatok szerint a romániai nők sohasem vállalnak annyi gyereket, hogy átlagosan két gyerek jusson egy szülőképes nőre. Ezáltal generációról generációra kevesebb nő lesz, aki gyereket tud vállalni. A szociológus emellett arra is kitért, hogy a másik probléma a születések számának csökkenése terén a migráció. A nagyon jelentős kivándorlás azonban elmondása szerint az esetek többségében nem végleges, tehát a külföldön született gyerekek nagy részét előbb-utóbb visszahozzák Romániába. Arról nem is beszélve, hogy a szülők amúgy sem szakítanak meg minden kapcsolatot az országgal, és ennek egyik eleme az, hogy itthon is bejelentik a gyermekeiket, ezáltal ők is szerepelnek a statisztikákban.

RÖVIDEN

Súlykorlátozás a kövezett utakon

Két hétre betiltják a rönkszállítást a Hargita megyei kövezett utakon, ugyanis az olvadás következtében a nagy tengelysúlyú autók jelentősen rongálják az utakat – tájékoztatott a Hargita megyei önkormányzat. A tiltás március 5–18. között érvényes, a különböző kövezett utakon 3,5, illetve 12 tonnás súlykorlátozás lép érvénybe, a személyszállítás kivételével. A korlátozásról a megyei tanács értesítette a rendőrség közlekedésrendészeti osztályát is, a tiltást megszegők számára a pénzbírságot 10 000 lejben határozták meg.

Autóbuszokat indítanak

A korábbi évekhez hasonlóan idén is segítséget nyújt a Magyar Polgári Párt (MPP) a Marosvásárhelyre való utazás megszervezésében a Székely Szabadság Napja alkalmából. Az autóbuszra jelentkező gyergyószékiek március 8-án 16 óráig jelezhetik helyfoglalási igényüket telefonon vagy személyesen az MPP gyergyószentmiklósi székhelyén (Szabadság tér 22. szám, telefon: 0266-364 658). Az Erdély más területein élők a Székely Nemzeti Tanács helyi szervezetnél iratkozhatnak az utazásra.

Csíkszereda

XI. Csíki Rovásírásverseny

Csíkszereda Polgármesteri Hivatala és a 104. Ady Endre cserkészcsapat idén is megszervezi a Csíki Rovásírásversenyt március 13-án 14 órától, a Nagy István Művészeti Középiskolában. Bővebb információkat a 0748-828541-es telefonszámon lehet igényelni, elektronikus levélcím:104@rmcssz.ro A szervezők tisztelettel felkérik a csíki iskolák igazgatóit és magyar irodalmat tanító pedagógusait, hogy a tanulóikat minél nagyobb számban küldjék a versenyre.

Gyergyószentmiklós

A határvédelem évszázadai

A határvédelem évszázadai Székelyföldön című tanulmánykötetet Nagy József történész szerkesztette, és nyolc történész, régész és turisztikai szakértő írását tartalmazza a székely hadszervezetek története és a határvédelem témájában. Valós történelmi tényekre támaszkodva az Árpád-kortól a második világháborúig mutatja be Székelyföld hadtörténetét. A könyv bemutatójára szerdán 18 órakor Gyergyóremetén a községháza tanácstermében kerül sor, majd csütörtökön 17 órától a gyergyószentmiklósi Városi Könyvtárban is megismerhetik az érdeklődők.